

PĀRSKATS PAR VEIKTAJIEM LABOJUMIEM

Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja (VPVB)

14.02.2020. vēstulei Nr.5-01/137

par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

	VPVB izvirzītais nosacījums	Ziņojuma izstrādātāja komentārs
1.	<p>Nemot vērā, ka SIA “Salenieku Bloks” darbība nav iekļauta VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” (turpmāk - LVĢMC) sagatavotajos esošajos piesārņojuma līmeņa datos, bet gan ietverta tikai aprēķinos (Ziņojuma 7. pielikums), lai novērtētu plānoto darbību summāro ietekmi atradnes izstrādes laikā, Ziņojumam jāpievieno informācija, kas apliecina, ka aprēķinos izmantoti dati par SIA “Salenieku Bloks” darbību ir identiski datiem, kādus SIA “Salenieku Bloks” ir iesniedzis LVĢMC. Izvērtējot Ziņojuma 7. pielikumā ietverto informāciju secināms, ka aprēķinos daļēji ņemti vērā emisiju avoti, kas ietverti SIA “Salenieku Bloks” izsniegtajā B kategorijas atļaujā Nr. MA13IB0001 (turpmāk-Atļauja). Ziņojumā jāpamato, kāpēc, nav ņemti vērā Atļaujā ietvertie emisijas avoti A5 un A6. Nepieciešamības gadījumā veicams atkārtots piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un novērtējums.</p>	<p>SIA “Salenieku Bloks” darbība ir uzskatāma kā atradnes saistītā darbība, uzņēmumam izsniegta atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. MA13IB0001 (izsniegta 21.01.2013.) (turpmāk –Atļauja). Piesārņojošās darbības Atļaujā apstiprinātais izejmateriālu apjoms ir 70 000 t smilts un šķembu. Atļaujā ietvertajā emisiju limitu projektā aprēķini izejvielu uzglabāšanai un pārkraušanai veikti pēc metodikas, kas neatbilst MK noteikumos Nr. 182 (17.04.2013.) “Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” 10.3. punktā noteiktajai metodiku izmantošanai. Bez tam, atradnes izstrādes laikā plānots izejvielu pieaugums līdz 110 000 t gadā un izmaiņas piesārņojošās darbības Atļaujā un jauna emisiju limitu projekta sagatavošana. Iepriekš minēto neatbilstību emisiju aprēķinos dēļ, nav objektīvi veikt piesārņojošo vielu emisiju aprēķinus tikai izejvielu pieaugumam. SIA “Salenieku Bloks” darbība nav ietverta esošajos piesārņojuma līmeņa datos, jo dažādo iepriekš minēto neatbilstību dēļ, tie nekādā veidā neatspoguļo esošo situāciju un prognozējamo situāciju, kā to paredz likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”. Eksperta ieskatā izvēlēta metode un detalizācija ļauj objektīvi (nevis formāli) novērtēt paredzētās darbības un SIA “Salenieku Bloks” paredzamo ietekmi. Papildināts Ziņojuma 7.pielikums par Atļaujā ietvertajiem emisijas avotiem A5 (ietverts Ziņojumā) un A6 (iekārta demontēta).</p>
2.	<p>Ziņojuma 7. pielikumā sniegta informācija, ka “plānoti 8 438 reisi gadā jeb 4 reisi stundā”, savukārt no Ziņojuma 82. – 83. lpp. sniegtās informācijas izriet, ka tie būs vairāk par 10 000 reisiem gadā. Līdz ar to jāsniedz un jāprecizē informācija par piesārņojošo vielu emisiju aprēķinos un novērtējumā, tai skaitā trokšņa novērtējumā iekļauto transporta intensitāti (reisu skaitu) uz karjera pievedceļa un atradnes teritorijā, jo Ziņojuma 8. pielikuma ievadatu izdrukās tie nav iekļauti. Nepieciešamības gadījumā veicams atkārtots piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un novērtējums un trokšņa novērtējums.</p>	<p>Ziņojumā (7.5. un 8.4. nodaļa), emisiju (7. pielikums) un trokšņa novērtējumā (8. pielikums) precizēta informācija par reisiem. Dati par trokšņa novērtējumā iekļauto transporta intensitāti (braucienu skaits stundā un kravas transporta īpatsvars, %) attēloti operatora ievaddatu pirmajā tabulā <i>Road sources</i>.</p>
3.	<p>Ziņojumā nav veikts Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz vistuvāk esošo viensētu “Taurītes”, kas atrodas aptuveni 40 m attālumā derīgo izrakteņu</p>	<p>Ziņojums (7.5. un 8.4. nodaļa), emisiju (7. pielikums) un trokšņa novērtējums (8. pielikums) papildināts ar</p>

<p>izstrādes teritorijas (Ziņojuma 58. lpp.), norādot, ka “viensēta “Taurītes” nav iekļauta izvērtējumā, jo saskaņā ar Jaunjelgavas funkcionālo zonējumu atrodas ražošanas teritorijā” (http://jaunjelgava.lv/Jaunjelgavas_novada_funkcion_ala_zonejuma_karte.pdf). Birojs vērš uzmanību, ka normatīvo aktu regulējums par gaisu un troksni paredz šādu vērtējumu: No Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumu Nr. 1290 “Par gaisa kvalitāti” 11. pielikuma izriet, ka atbilstība cilvēku veselības aizsardzībai paredzētiem robežlielumiem jāvērtē jebkurā vietā, kas atrodas teritorijā, kura sabiedrības pārstāvjiem ir pieejama un kur ir pastāvīgu dzīvesvietu. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” 2. pielikuma 3. punkta, kurā noteikti vides trokšņa robežlielumu novērtēšanas nosacījumi, 3.2. apakšpunkts noteic - “Vides trokšņa līmeņa atbilstību trokšņa robežlielumiem novērtē teritorijā, kura ietver dzīvojamo apbūvi, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā apbūves zeme vai zeme zem dzīvojamo ēku pagalmiem, kā arī 2 m attālumā no fasādes, kura ir visvairāk pakļauta trokšņa iedarbībai”.</p>	<p>paredzētās darbības ietekmes novērtējumu viensētā “Taurītes”.</p>
<p>4. Ziņojums jāpapildina ar Paredzētās darbības ietekmes uz Natura 2000 teritorijas novērtējumu atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 9.1. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu Natura 2000 teritorijā, faktoros, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi to ietekmē u.c.</p>	<p>Ziņojuma 7.2. nodaļa papildināta un strukturēta atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 9.1. punkta prasībām.</p>
<p>5. Ziņojuma 6.3. nodaļā norādīts, ka apkārtējo viensētu ūdensapgādei tiek izmantoti ūdens ieguves avoti no kvartāra nogulumu pazemes ūdeņiem, kas iegul zemes garozas augšējā daļā un barojas ar atmosfēras nokrišņiem un virszemes ūdeņiem. Vienlaikus Ziņojumā nav identificēti un nav sniegta informācija par Paredzētās darbības vietai pieguļošo viensētu izmantojamajiem dzeramā ūdens ieguves resursiem un Paredzētās darbības ietekmi uz tiem. Ziņojumā aprēķināta gruntsūdens svārstību prognozētā zona (7.4. nodaļa un 7.6. attēls), no kuras izriet, ka Paredzētās darbības ietekmes zonā atradīsies vairākas viensētas. Ņemot vērā minēto un Programmas 3.2.3. punktā iekļauto prasību, veiktais Paredzētās darbības radītais gruntsūdens svārstību aprēķins jāsaista ar ietekmētajiem ūdensapgādes avotiem, t.i. jānorāda, kuros ūdensapgādes avotos (māju</p>	<p>Ņemot vērā, ka četras viensētas – “Lapsas”, “Upjāņi”, “Salas” un “Taurītes” atrodas teorētiski aprēķinātā gruntsūdens svārstību zonā, pirms atradnes paplašināšanas tiks veikts monitorings viensētu ūdens apgādes vietās: darbības ierosinātājs sadarbībā ar viensētu īpašniekiem veiks ūdens ieguves vietu ūdens līmeņu mērījumus, lai situācijās, kad būs problemātiska ūdens ieguve no esošām ūdens ieguves vietām, objektīvi novērtētu situāciju, ūdens līmeņa svārstību iemeslus un veiktu kompensējošus pasākumus, ja tiktu gūti pārliecinoši pierādījumi, ka viensētu ūdensapgādes traucējumi saistāmi ar derīgo izrakteņu ieguvī. (7.4. nodaļa)</p>

	nosaukumi) iespējams ūdens pazudīs un kuros ūdens līmenis pazemināsies vai paaugstināsies.	
6.	Atbilstoši LVĢMC pieejamajai informācijai http://pludi.meteo.lv/floris/sistema.html novērtējama arī Paredzētās darbības vietas applūšanas iespējamība, plūdi riska iespējamā ietekme uz derīgo izrakteņu ieguvu un Paredzētās darbības ietekme uz apkārtējām teritorijām, ņemot vērā teritorijas applūšanas iespējamību.	<p>Attiecībā uz Vecsērenes ūdensnoteku ir novērtēts iespējamais plūdu risks. Plūdu apdraudētās teritorijas pēc to izcelsmes var iedalīt teritorijās, kuras applūst dabas apstākļu ietekmes rezultātā (upju palienu, palu ūdeņi) un teritorijās, kuru applūšanu var izraisīt cilvēku darbība (HES avārija, mākslīga gruntsūdens palielināšana u.c.). Teorētiski uz paredzētās darbības vietu attiecas abi šie veidi.</p> <p>Daugavas pavasara palu un sniega kušanas ūdeņi, kā arī ļoti spēcīgas un ilgstošas lietusgāzes rudens periodā var būt iemesls Vecsērenes ūdensnotekas un Vecsērenes upes ūdens līmeņa izmaiņām. Applūšana Pļaviņu hidroelektrostacijas avārijas gadījumā pastāv visai paredzētās darbības teritorijai¹.</p> <p>7.7. attēlā ir iekļauta informācija ar plūdu risku iespējamību reizi 200 gados, kas ir novērtēta kā maksimālā ūdens līmeņa atzīme Vecsērenes upē un Vecsērenes ūdensnotekā. Plūdu risks ar applūdumu reizi 100 vai 200 gados ietekmē paredzētās darbības vietu – atradnes dienvidrietumu malu, kas robežojas ar pašvaldības ceļu. Applūšanas riska mazināšanai, izstrādājot karjera tehnisko projektu tiks ievērota šī robeža un ņemta vērā nosakot izstrādes laukuma dienvidrietumu robežu, kā arī veidojot rekultivācijas nogāzes. Papildināta 7.4. nodaļa.</p>
7.	Kartogrāfiskajā materiālā jāiezīmē valsts nozīmes ūdensnoteka Vecsērene (ŪSIK kods 41552) un jāpamato (ar aprēķiniem) apgalvojums, kā arī, paplašinot atradni, netiks ietekmēta esošā meliorācijas sistēma.	<p>Atbilstoši Meliorācijas kadastra informācijas sistēmas datiem, valsts nozīmes ūdensnoteka (promteka) Vecsērene ir izveidota 1964.gadā. Ūdensnotekas kopējais garums - 7.3 km, sateces baseins – 23.3 km², kritums (no 1.1 km līdz Daugavai) – 4 m. Meliorācijas sistēma izveidota, lai tā novadītu lieko ūdeni no tās sateces baseina, uzlabojot augsnes īpašības un paplašinot tās pielietojumu. Valsts nozīmes meliorācijas sistēmu būvniecību, uzturēšanu un ekspluatāciju nodrošina VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi”.</p> <p>Ūdensnoteka ir ar krūmu apaugumu, taču arī ar atbilstošu ūdens transportēšanas kapacitāti, pa ko liecina pietiekama teritorijas nosusināšana un liekā ūdens novadīšana uz Daugavu. Projektējot un realizējot paredzēto darbību, nav paredzama tās ietekme uz meliorācijas sistēmu kopumā un promtekas 0.4 -1.1 km posmu (piekļaujas paredzētās darbības vietai):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) paredzētā darbība neatrodas ūdens notekas aizsargjoslā. Gar ūdens noteku 10-20 m attālumā ir pašvaldības ceļš, pēc tam tikai paredzētās darbības vietas kadastra robeža, 2) nav plānota caurteku, papildus novadgrāvju vai ceļu izveidošana, kam būtu ietekme uz esošo meliorācijas sistēmu,

¹ Jaunjelgavas novada teritorijas plānojums 2013.-2024.gadam

		<p>3) karjera virszemes notece gan tā izstrādāšanas laikā, gan pēc rekultivācijas ir virzīta uz jaunizveidoto ūdenstilpi un tā neskar esošo ūdensnoteku,</p> <p>4) ūdensnoteku no iespējamās karjera ietekmes norobežo pašvaldības ceļš, apaugums un paredzētie karjera rekultivācijas risinājumi – pareiza nogāžu izveidošana, apaudzēšana un kopšana.</p> <p>Papildināta 7.4. nodaļa</p>
8.1	<p>Ņemot vērā, ka smilts-grants atradnes “Aizkraukle-kreisais krasts” izpēte uzsākta 1967. gadā, bet no 1977. gada atradne tiek intensīvi izmantota smilts-grants materiāla ieguvē, kā arī iedzīvotāju iesniegumos un sabiedriskajā apspriešana norādīto par jau esošā karjera bīstamību un nepieciešamo krauju nostiprināšanu, Ziņojums jāpapildina atbilstoši Programmas 1.4.8. punktam, proti, “jānovērtē piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Jāsniedz konkrēti priekšlikumi plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam”, kas nozīmē, ka rekultivācija paredzama paralēli derīgo izrakteņu ieguvei vietā, kur jau derīgo izrakteņu ieguve ir pabeigta.</p>	<p>Iepriekšējos gados ir veikta intensīva karjera izstrāde, veidojot stāvas nogāzes (kraujas) atradnes ziemeļu daļā - iepretim “Lapsu” mājām. Ņemot vērā šo ārējo nogāžu bīstamību, ir izstrādāts rekultivācijas plāns, kas realizējams nekavējoties - atsākot smilts grants ieguvei. Rekultivācijas plānā paredzēts, ka izstrādātā karjera nogāze tiks veidota ar nogāžu slīpuma attiecību 1:2 - 1:3 (nogāzes augstums : nogāzes platums). Nogāze tiks veidota (gan noņemot, gan pievedot klāt) segkārtas krautnēs (atbērtnēs) uzglabāto materiālu, virskārtā paredzot augsnes kārtu. Konkrētā posma rekultivācija tiks pabeigta 2021. gada augustā. Izstrādātā projekta skice (griezums) pievienota 16. pielikumā. Papildināta 5.1. nodaļa.</p>
8.2.	<p>Attiecībā uz Ziņojumā papīra formātā iekļautajiem pielikumiem, norādāms, ka tie Ziņojumā nav iekļauti pilnā apjomā (Ziņojuma 1., 5., 7., 8., 9. pielikums), tie nav parakstīti un noformēti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, proti, nav izpildītas Programmas II daļas 3.6. punkts, kas noteic, ka “Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tajā skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu”.</p>	<p>Dokumenti pievienoti un noformēti atbilstoši normatīvo aktu prasībām.</p>
9.	<p>Ziņojumā iekļauti vairāki kartogrāfiskie materiāli, taču, ņemot vērā to izmēru (arī elektroniski), tie nav savietojami un grūti uztverami. Ziņojumam pievienojams vismaz viens atbilstošs mēroga un izmēra kartogrāfiskais materiāls, kas atspoguļotu Programmas II daļas 3.2. punktā noteikto informāciju. Kartogrāfiskajā materiālā jāiezīmē arī tehnoloģisko iekārtu izvietojums, tai skaitā bērtnes un vaļņi.</p>	<p>Ziņojumā pārskatīta kartogrāfiskā informācija. Pielikumā iekļauta karte – atradnes situācijas plāns A3 formātā.</p>
10.	<p>Papildus, ar šo nosūtām ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izvērtēšanas laikā saņemtās institūciju atsauksmes ar viedokļiem par paredzēto darbību un priekšlikumiem ziņojuma pilnveidošanai, kas jāizvērtē un nepieciešamos papildinājumus/labojumus</p>	<p>Valsts vides dienesta un Jaunjelgavas novada domes atzinumi ir bez komentāriem un papildinājumiem. Dabas aizsardzības pārvaldes norādījums ņemts vērā, pārstrukturizējot un papildinot informāciju, kas iekļauta 7.2. nodaļā.</p>

	un skaidrojumus jāiestrādā Ziņojumā līdztekus labojumiem, kas veicami atbilstoši šajā Biroja vēstulē norādītajam.	
11.	Nemot vērā visu iepriekšminēto, nepieciešamības gadījumā Ziņojums jāpapildina ar aktualizētu un uzskatāmu informāciju par nepieciešamiem organizatoriskiem un inženiertehniskiem ietekmju samazināšanas pasākumiem, nepieciešamības gadījumā ietverot nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.	Ziņojums no šāda viedokļa ir pārskatīts un aktualizēts. Labots Ievads, 5.1., 7.2., 7.4., 7.5., 8.4., 9. un 14. nodaļa, kā arī aktualizēti pielikumi (apstiprināti atbilstoši normatīvo aktu noteiktajai kārtībai) un papildus iekļauti 15., 16. un 17. pielikums. Veiktas korekcijas Kopsavilkumā.
12.	Dabas aizsardzības pārvalde: Ziņojumā nepieciešams veikt nelielus redakcionālus precizējumus. Visā Ziņojuma tekstā atbilstoši 4.1. un 5.1.B attēlā attēlotajiem shematiskajiem ieguves zonas izstrādes variantiem A un B, jānorāda, ka derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta visā zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 32800010021 (Birznieki), kā arī nepieciešams precizēt atsauci (64.lpp.) uz ekspertu atzinumiem, norādot 9.-11. pielikumā	Redakcionāli labota informācija par B alternatīvas variantu, kā arī precizētas atsauces uz ekspertu atzinumiem.

Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja (VPVB)

20.04.2020. vēstulei Nr. 5-01/346

Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

	VPVB izvirzītais nosacījums	Ziņojuma izstrādātāja komentārs
1.	Saskaņā ar Ziņojuma 8. pielikumā ietvertu skaidrojumu, vērtējot fona ietekmi no autotransporta satiksmes uz autoceļiem P87 "Bauska-Aizkraukle" un A6 "Rīga-Daugavpils", pieņemts, ka kravas autotransporta plūsma uz abiem minētajiem autoceļiem atbilst datorprogrammas <i>CadnaA</i> iestatījumos esošai autoceļu klasei ar 20 % kravas transporta īpatsvaru. Tādēļ, lai arī faktiskie satiksmes dati un kravas autotransporta plūsmas īpatsvars uz minētajiem ceļiem atšķiras, trokšņa novērtējumam piemērota <i>CadnaA</i> iestatījumu (nevis faktiskie) dati. Lūdzam vides trokšņa novērtējumā neizmantojot šādu pieeju, bet novērtējumu veikt atbilstoši faktiskajai un plānotajai situācijai, ko nodrošina datorprogrammas <i>CadnaA</i> tehniskās iespējas (katram no autoceļiem ievadot satiksmes intensitātes stundas vērtību Q un kravas autotransporta īpatsvaru p (%)), jo tam ir būtiska nozīme, vērtējot Paredzētās darbības un esošās trokšņa summāro ietekmi. Tā, piemēram, Birojs secina, ka kravas autotransporta īpatsvars uz autoceļa P87 "Bauska-Aizkraukle" saskaņā ar VAS "Latvijas Valsts ceļi" satiksmes intensitātes statistikas datiem ² posmā no 67,280 km – 75,170 km ir pa gadiem vērā ņemami mainīgs. Pēdējo 5 gadu laikā tas vidēji bijis ~ 20 %, jo 2015. gadā novērota netipiski augsta kravas transporta plūsma (40 %), tomēr 2019. gadā tā bijusi	Veikti labojumi trokšņa projektā (8. pielikums) un ziņojumā (8.4. nodaļa), ietverta aktuālā informācija par 2019. gadu.

² https://lvceļi.lv/informacija-un-dati_trashed/#satiksmes-intensitate.

	<p>tikai 15 %, bet 2016. un 2017. gadā tikai 11%. Izvēloties kādu no ievades datu parametriem, kam ir būtiska ietekme uz gala rezultātu, jāsniedz attiecīgo datu analīze un izvēles pamatojums. Vispārēji novērtēšanas principi paredz, ka izmantojami aktuālākie pieejamie dati, ja vien nav īpašs pamatojums pieņemt, ka citu gadu dati vairāk atbilst plānotajām prognozēm (šajā gadījumā izmantoti 2018. gada dati, kad kravas autotransporta īpatsvars attiecīgajā posmā vienu gadu bija palielinājies līdz 22 %). Līdzīga situācija ir ar autoceļa A6 “Rīga-Daugavpils” satiksmes statistiku, ko lūdzam ņemt vērā, vērtējot esošo un prognozējot Paredzētās darbības kopējo vides troksni.</p>	
2.	<p>Atbilstoši Ziņojumam kopējās ietekmes novērtējumā ņemti vērā rūpnieciskie trokšņa avoti Paredzētās darbības teritorijā un SIA “Salenieku Bloks” teritorijā, tomēr iztrūkst skaidrojuma un pamatojuma, kādēļ kā trokšņa avoti netiek identificēti tie, kas atrodas SIA “ACB Betons” teritorijā.</p>	<p>8.pielikumā un 8.4. nodaļā ietverta informācija par SIA “ACB Betons”.</p>
3.	<p>No vides trokšņa novērtējuma, kas skaidrots Ziņojuma 8. pielikumā, var secināt, ka trokšņa avoti plānotās ieguves vietā pieņemti kā viens laukumveida avots (vairāku avotu summā), jo norādīts, ka “<i>Modelējot plānotās darbības trokšņa emisijas tika pieņemts, ka visas tehnikas vienības vienlaicīgi darbojas visā izstrādes teritorijā (maksimāli sliktākajā scenārijā) un papildus iekārtas, kas tiek uzstādītas traktortehnikai modelī netika ņemtas vērā</i>”, tomēr tas nesaskan ar trokšņa ietekmes modelēšanas rezultātiem un datorprogrammas ievades datiem, kuros definēti 4 laukumveida avoti, katrs ar citu skaņas jaudu. Lūdzam novērtējuma teksta daļā atbilstīgi skaidrot veikto novērtējumu, ņemot vērā arī Noteikumu Nr. 16 5. pielikumā (piemēram, 2.4. sadaļā) iekļautās prasības attiecībā uz trokšņa avotu definēšanu, skaņas jaudas uz kvadrātmetru L_{w/m^2} noteikšanu laukumveida avotiem u.c. Lūdzam teksta daļā arī atšifrēt ievades datus lietoto trokšņa avotu nosaukumus, skaidrojot arī to izvietojumu, lai grafiskajā daļā identificējams, kurš avots vai laukums ir kurš.</p>	<p>8.pielikumā un 8.4. nodaļā veikti labojumi.</p>
4.	<p>No Ziņojumam pievienotajiem datorprogrammas ievades datiem secināms, ka objekts SIA “Salenieku Bloks” teritorijā, kas definēts kā ražošanas ēka, modelēts kā laukumveida avots. Jāņem vērā, ka laukumveida avotam ir sava specifika un iespējas modelēt trokšņa avota augstumu, vērsumu u.c. Lūdzam pārdomāt un pamatot izvēlēto pieeju, jo īpaši, ja iekārtas atrodas ražošanas ēkā vai konkrētā vietā pie ražotnes, nodrošinot, ka tiek ņemta vērā avotu specifika un tehniskie raksturlielumi (arī trokšņa izplatīšanās apstākļi).</p>	<p>Veikti labojumi programmas ievades datus.</p>

5.	Lūdzam kopā ar informāciju par trokšņa novērtēšanas ievades datiem Birojā iesniegt arī informāciju par izmantotās datorprogrammas licenci un veiktā trokšņa novērtējuma projekta elektronisko failu.	Ņemts vērā, skatīt 8. pielikumu. Rūpniecisko objektu modelēšana veikta, izmantojot CNOSSOS-EU metodi.
----	--	---

\Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja (VPVB)

01.07.2020. vēstulei Nr. 5-01/619

Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

	VPVB izvirzītais nosacījums	Ziņojuma izstrādātāja komentārs
1.	<p>Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) 1. pielikuma 6.1. punkts paredz, ka rūpnieciskās darbības trokšņa avotu novērtēšanai izmantojama Noteikumu Nr. 16 5. pielikuma metode. Rūpnieciskā trokšņa avoti var būt ļoti dažādi, tāpēc atbilstoši Noteikumu Nr. 16 5. pielikumā noteiktajam jāizmanto konkrētajam novērtējamajam avotam piemēroti modelēšanas paņēmieni. Atkarībā no lieluma un vairāku vienam rūpnieciskam objektam piederīgo atsevišķo avotu izvietojumam teritorijā tos var modelēt arī kā laukumveida avotus, tomēr šādā gadījumā nepieciešams atbilstīgi un reprezentatīvi formulēt un definēt tā parametrus, jo tie ietekmē modelēšanas rezultātu. Šādā novērtējumā nozīmīgs ir gan laukuma lielums, gan tas, vai pa laukumu neregulāri kustas trokšņa avoti (kā ieguves tehnika derīgo izrakteņu ieguves vietās), tāpat būtiski ir ņemt vērā, vai laukumā papildus ir arī stacionāras iekārtas, kas nemaina atrašanās vietu (punktveida avoti). Minēto iemeslu dēļ Birojs ar 2020. gada 20. aprīļa lēmumu Nr. 5-01/346 lūdza Ziņojumā ietvert informāciju (un tās pamatojumu) par katru trokšņa avotu un definētajiem parametriem, kādi pieņemti, veicot modelēšanu.</p>	<p>Ņemts vērā un tehnoloģiskā laukuma (iepriekš apzīmēts – L1) vietā definētās stacionārās iekārtas (konusa un rotora tipa drupinātāji, sijāšanas iekārta un divi mazgātāji).</p> <p>5.5. attēls. Iekārtu izvietojuma shēma smilts-grants atradnē “Aizkraukle - kreisais krasts 2018.gada iecirknis”</p> <p>Ņemot vērā, ka izstrādes viena gada laukumu izvēle veikta ar nolūku tos izvietot pēc iespējas tuvāk dzīvojamām mājām, bet kustīgo avotu virzība uz tehnoloģisko laukumu (punktveida avotiem) ir virzīta prom no izstrādes robežām, kustīgie avoti vērtēti tikai izstrādes teritorijā, kas ir kā sliktākais scenārijs. Pretējā gadījumā nepieciešams samazināt viena gada izstrādes teritorijā paredzēto kustīgo avotu (frontālie iekrāvēji) darba stundu apjomu vai tehnikas vienību skaitu.</p>
2.	<p>Izvērtējis Ziņojumu un tā pielikumus, Birojs nekonstatē, ka būtu konkretizēti laukumveida trokšņa avotu parametri, kas izmantoti modelēšanā. No izklīdes kartēm netieši var secināt, ka trokšņa laukumveida avots L2 (izstrādes laukums frontālie iekrāvēji) definēts</p>	<p>Izstrādes teritorija sadalīta viena gada izstrādes laukumos (L2). Izstrādes gada laukuma teritorija ir aptuveni 0,64 ha. L1 laukums aizvietots ar punktveida avotiem, kas atradīsies tehnoloģiskajā laukumā un kur izstrāde nav paredzēta. Ziņojums un trokšņa projekts papildināts ar novērtējumu viena gada periodam.</p>

	<p>visā B alternatīvas ieguves platībā, kas ir ~ 39 ha. Šādi definēts laukumveida avota L2 galvenais fizikālais raksturlielums (laukums) nav noteikts reprezentatīvi, jo tas ir laukums, kas tiks pakāpeniski apgūts 10 – 25 gadu laikā, bet vides trokšņa robežlielums ir gada vērtība. Proti, nav prognozējamai situācijai atbilstīgi datorprogrammā ievadīt, ka plānotie 4 kustīgie trokšņa avoti (moving point sources) viena pilna gada dienas un vakara stundas pārvietosies pa ~ 39 ha laukumu, jo šādā ceļā tiek iegūts atšķirīgs vides trokšņa modelēšanas rezultāts (nekā definējot, ka 4 kustīgie trokšņa avoti gada laikā darbojas kādā no atradnes sektoriem, kur attiecīgajā periodā tiek veikta derīgo izrakteņu ieguve). Lūdzam papildināt Ziņojumu ar vides trokšņa novērtējumu tādām scenārijiem, kurā iekļauts gan trokšņa avots L1 (tehnoloģiskais laukums_iekārtas), gan trokšņa avots L2 (izstrādes laukums frontālie iekrāvēji), kas nav lielāks par ~ 1 gada periodā apgūstamu ieguves laukumu (piemēram, ~ 1,5 – 4 ha³) un izvietots no vides trokšņa viedokļa sliktākajos izvietojuma variantos (tuvāk dzīvojamo māju teritorijām, kur Paredzētā darbība var pasliktināt vides trokšņa situāciju).</p>	
3.	<p>Birojs apzinās, ka – gan Ziņojumā jau veiktā, gan papildus veicamā modelēšana ir tikai prognoze, kas var atšķirties no faktiskās situācijas, tomēr ietekmes uz vidi novērtējuma uzdevums ir savlaicīgi identificēt, kuras teritorijas un pie kādiem nosacījumiem atradnes izstrādes laikā varētu būt problemātiskas, kuros no izstrādes posmiem (atkarībā no tā, vai ieguves vieta atradīsies tuvāk/tālāk no dzīvojamo māju teritorijām) nepieciešama papildus piesardzība un pasākumi ietekmju pārvaldībai. Šādu informāciju Ierosinātājai un vides kontroles institūcijām var sniegt tikai ietekmes modelēšana papildus scenārijiem.</p>	<p>Ziņojums un trokšņa projekts papildināts ar novērtējumu viena gada periodam, izvietojot izstrādes laukumus tuvāk dzīvojamo māju teritorijām.</p>
4.	<p>Sagatavojot papildus prognozi, lūdzam sniegt informāciju arī par modelī</p>	<p>Informācija par L2 laukuma izmēriem sniegta papildinātajā trokšņa projektā un Ziņojumā.</p>

³ Ņemot vērā Ziņojumā norādīto, ka Paredzētās darbības īstenošana plānota 10-25 gadu laikā).

	<p>pieņemtajiem trokšņa avota L2 raksturlielumiem (laukuma platība, atrašanās vieta) gan pašā Ziņojumā, gan tā pielikumos. Papildus, ja tas atvieglo informācijas sniegšanu un skaidrošanu, iespējams Birojā iesniegt arī papildus informāciju ar izdrukām vai ekrānšāviņiem no izmantotās datorprogrammas (DataKustik GmbH CadnaA).</p>	
5.	<p>Līdzvērtīgi lūdzam sniegt informāciju arī par trokšņa ietekmes modeļi definētajiem trokšņa avota L1 (tehnoloģiskais laukums_iekārtas) parametriem.</p>	<p>L1 laukums (tehnoloģiskais laukums) aizvietots ar punktveida avotiem.</p>
6.	<p>Birojs secina, ka pēc Ziņojuma pārstrādāšanas tas ietver informāciju arī par trokšņa avotiem SIA "ACB Betons" teritorijā, tomēr Ziņojuma 8.7. un 8.8.tabulā nav definēts, kāds šim avotam un SIA "Salenieku bloks" teritorijai tiek dots apzīmējums (abas teritorijas kā trokšņa avots ir bez apzīmējumiem). Savukārt iesniegtajos ievades datos uzrādīts tikai viens papildus laukuma avots L3 (Salenieku bloks_frontālais iekrāvējs_pārvietošanas laukums). Lūdzam sniegt skaidrojumu, vai ar trokšņa avotu L3 kombinētas gan SIA "ACB Betons", gan SIA "Salenieku bloks" teritorijas, kā arī (līdzvērtīgi kā par avotiem L1 un L2) lūdzam norādīt šo trokšņa avotu raksturlielumus. No Birojā iesniegtajiem trokšņa modelēšanas ievaddatiem nav identificējams nedz laukumu lielums, nedz tas, vai iekārtas tajā/tajos pieņemtas kā kustīgi objekti. Tāpat nav identificējams, kādā veidā novērtējumā ņemts vērā zem Ziņojuma 8.7. tabulas norādītais, ka SIA "Salenieku bloks" teritorijā ir arī ēka, kurā atrodas betona formēšanas mašīna (norādīts, ka ēka nodrošina 26dB(A) trokšņa samazinājumu). Līdz ar to, Birojam nav pamata secināt, ka pēc Ziņojuma pārstrādāšanas un tā 8.7. un 8.8. tabulu papildināšanas ietekmju novērtējumā ņemtas vērā gan SIA "ACB Betons", gan SIA "Salenieku bloks" teritorijas un ka ir ņemti vērā šajās teritorijās esošo trokšņa avotu raksturlielumi (piemēram, to atrašanās ēkā).</p>	<p>Apzīmējumos veikti labojumi un papildināts trokšņa projekts un Ziņojums ar avota L3 raksturlielumiem. Detalizētāk skaidroti SIA "Salenieku bloks" un SIA "ACB Betons" trokšņu avoti.</p>

7. Lūdzam skaidrot, kā izmantotā datorprogramma nodrošina vides trokšņa aprēķinu, ņemot vērā to, ka saskaņā ar Birojā iesniegtajiem ievaddatiem datorprogrammā nav mainīti iestatījumi references laikam (Reference Time), kas ir gan dienas laika, gan vakara laika summa (960 min). Vai gadījumā, ja modelī definētais iekārtu darbības laiks (Operating Time)⁴ atšķiras no iestatījumos definētā references laika (Reference Time), aprēķins netiek veikts kļūdaini? Lūdzam skaidrot aprēķina gaitu un to, vai nebija koriģējams arī references laiks. Nepieciešamības gadījumā lūdzam veikt novērtējuma precizējumus.

References laika intervāls ir laika intervāls, par kuru jāaprēķina vidējais skaņas spiediena līmenis, ņemot vērā patiesās avota darbības stundas. Norādītie references laiki attiecas uz visiem trokšņa veidiem un ir primāri attiecināmi uz tā saukto kombinēto parametru novērtējumu (piemēram, $L_{\text{diena,vakars,nakts}}$, $L_{\text{diena,vakars}}$, $L_{\text{diena,nakts}}$, $L_{\text{vakars,nakts}}$). Laika korekcija nav attiecināma uz atsevišķa novērtējuma parametriem – L_{diena} , L_{vakars} , L_{nakts} . Rūpnieciskiem trokšņa avotiem references laiki ir svarīgi tikai tad, ja attiecīgā avota dialoglodziņā ir aktivizēta opcija “darbības laiks (Operating Time)” un norādīts darbības laiks.

Stundu/laika periodu sadalīšana

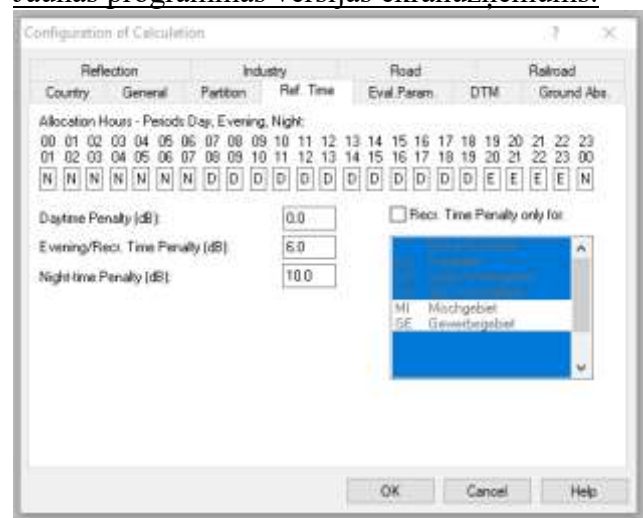
Dialogloga 24 ievades lodziņos katra stunda ir piesaistīta trīs laika intervāliem – diena, vakars, nakts. Šie iestatījumi attiecas arī uz rūpnieciskiem avotiem, ceļiem un dzelzceļiem. Kā mainīgie tiek izmantoti burti “D” (diena), “E” (vakars), “N” (nakts). Atbilstoši EK direktīvai jāievada šie burti. No sadalītajiem laika intervāliem ir atkarīgs, kurām diennakts daļām ir jāpievērš uzmanība attiecībā uz robežlielumu pārsniegšanu.

Ne visos lodziņos ir jāievada “D”, “E”, “N” burti, var izmantot gan lielos, gan mazos burtus. Lodziņi var palikt tukši, piemēram, kad tiek vērtēta darbība skaļākajā nakts stundā, ir jāievada burts “N” (ņemot vērā, ka avota dialoglodziņā ir aktivizēta opcija “darbības laiks” un darbības laiks (min) skaļākajā nakts stundā ir definēts). Noklusējuma iestatījums: “D” = 12 h, “E” = 4 h, “N” = 8 h.

Speciāls references laiks ražošanai

Sākot ar CadnaA versiju 4.5.149, šī opcija parādīsies tikai tad, ja atvērtajā failā tiek izmantota šī opcija un ja lietotājs noraida piedāvātās konfigurācijas modifikācijas (t.i., ja fails ir izveidots vecākā programmas versijā). Jauniem projektiem šī iespēja vairs nebūs pieejama no 4.5.149 versijas. Sekojošie apgalvojumi attiecas uz iepriekšējām versijām.

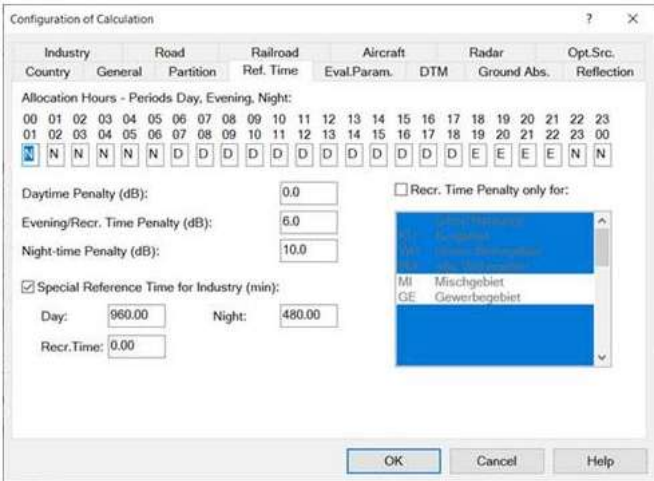
Jaunās programmas versijas ekrānuzņēmums:

Loga

“References laiks” apakšējā daļā var ievadīt īpašus atsauces laikus

⁴ Šajā gadījumā 720 minūtes dienā un 240 minūtes vakarā, kas modelī definēts kā *special time*.

		<p>rūpnieciskiem avotiem (minūtēs). Noklusējuma vērtība ir 960 minūtes (16 stundas) dienas laikā (vakars tiek uzskatīts par dienas daļu), 480 minūtes (8 stundas) nakts laikā – šie laiki ir bijuši noklusējuma iestatījumi iepriekšējās CadnaA programmas versijās (sk. ekrānuzņēmumu).</p> <p>Jāņem vērā, ka šie speciālie references laiki rūpnieciskajiem avotiem tiek izmantoti tikai, lai koriģētu avotu darbības laiku dienā/atpūtas laikā/vakarā. Dienas stundu sadalījumam laika periodiem “D”, “E”, “N” joprojām ir jāizmanto darba stundas.</p> <p><i>Ņemot vērā, ka atvērtais projekts ir sākotnēji uzsākts iepriekšējā CadnaA versijā, references laiki uzrādās izdrukā, bet aprēķinā definēta - Stundu/laika periodu sadalīšana, attiecīgi D=12h, E=4 h, N =8h. Kā arī ir veikta korekcija izmantojot “darbības laiks (Operating Time)”. Jaunajā programmas versijā netiek piedāvāta iespēja ievadīt rūpnieciskajiem objektiem speciālo references laiku.</i></p>
8.	<p>No Ziņojuma izriet, ka modelēts papildus scenārijs, kurā vakara stundās netiek darbinātas drupinātāja iekārtas. No ievades datiem izriet, ka šādā scenārijā trokšņa L1 avotam vakara stundās samazinās kopējā skaņas jauda no 116,0dB(A) uz 112,0 dB(A). Vai pareizi secinām, ka šādā scenārijā turpina darboties sijātājs un mazgāšanas iekārta?</p>	<p>Veiktas korekcijas trokšņa novērtējumā atbilstoši paredzētajai situācijai, kas definēta jau iepriekšējās Ziņojuma versijās - drupinātāju darbības laiks paredzēts tikai dienas laikā 8:00 – 17:00 (Ziņojuma 39. lpp.). Papildus scenārijs netiek apskatīts.</p>
9.	<p>No Birojā iesniegtajiem datorprogrammas ievades datiem (aprēķins fona trokšnim) izriet, ka varētu būt definētas barjeras (C 1,2,3) ar koeficientiem, ko saskaņā ar DataKustik GmbH CadnaA iestatījumiem definē kā vērtību decibelos. Lūdzam skaidrot, vai trokšņa novērtējumā ņemtas vērā šādas barjeras (šādā gadījumā to definēšana atbilstīgi pamatojama Ziņojumā).</p>	<p>Trokšņa novērtējuma fona datu modelēšanā netiek iekļautas barjeras, ap Ziņojumā minētajiem ceļu posmiem tādas nav izvietotas.</p> <p>Datorprogrammas izdrukā C1,2,3 uzrādījās, jo definējot rūpniecisko objektu modelēšanas metodi bija norādīta metode ISO 9613, kas nomainīta uz CNOSSOS –EU metodi. Ņemot vērā, ka kā fona dati ir modelēta transporta plūsma pa autoceļiem, rezultāts netiek ietekmēts.</p>

SIA "Vides Konsultāciju Birojs"
Projektu vadītāja
Sandra Broka

2020.gada 10. jūlijā,
Rīgā